

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 11.5.2021
C(2021) 3361 final

Obvestilo Komisije

**NAVODILA KOMISIJE ZA IZVAJANJE NEKATERIH DOLOČB UREDBE SVETA
(EU) št. 401/2013**

NAVODILA KOMISIJE ZA IZVAJANJE NEKATERIH DOLOČB UREDBE SVETA (EU) št. 401/2013

Evropska unija (EU) izvaja režim omejevalnih ukrepov (sankcij) zaradi razmer v Mjanmaru/Burmi. Ta režim sankcij je sestavljen iz dveh pravnih aktov: Sklepa Sveta 2013/184/SZVP (v nadaljnjem besedilu: Sklep)¹ in Uredbe Sveta (EU) št. 401/2013 (v nadaljnjem besedilu: Uredba)². Drugi akt je naslovljen na vse osebe, subjekte in organe pod jurisdikcijo EU (v nadaljnjem besedilu: subjekti EU)³, za katere ustvarja pravne obveznosti.

Namen tega dokumenta⁴ je zagotoviti navodila za izvajanje nekaterih določb Uredbe, da bi jih subjekti in pristojni nacionalni organi v EU enotno izvajali. Dokument je predstavljen v obliki odgovorov na vprašanja, za katera se šteje, da se bodo najverjetneje pojavila. Če se pojavijo dodatna vprašanja, lahko Komisija spremeni ali razširi dokument.

1. Katere vrste sankcij so vzpostavljene?

Ta režim sankcij zajema ciljno usmerjene finančne sankcije in omejitve vstopa (prepoved potovanja) ter omejene sektorske sankcije. Slednje vključujejo embargo na izvoz orožja, embargo na izvoz opreme, ki bi se lahko uporabila za notranjo represijo, embargo na izvoz blaga z dvojno rabo, ki ga uporabljata vojska in mejna policija v Mjanmaru, ter omejitve izvoza opreme za nadzor komunikacij. Prepovedano je tudi vojaško usposabljanje oboroženih sil Mjanmara (Tatmadaw) in vojaško sodelovanje z njimi.

Uredba se nanaša na uporabo finančnih sankcij (člen 4a Uredbe; glej tudi vprašanje 3) in nekatere sektorske sankcije. Finančne sankcije vključujejo zamrznitev premoženja in prepoved dajanja na razpolago sredstev in gospodarskih virov fizičnim in pravnim osebam, subjektom in organom, za katere veljajo sankcije in ki so vključeni v seznam iz Priloge IV k Uredbi (v nadaljnjem besedilu: osebe s seznama). Sektorske sankcije iz Uredbe določajo nekatere prepovedi v zvezi z vojaškimi dejavnostmi, embargo na izvoz opreme, ki bi se lahko uporabila za notranjo represijo, embargo na izvoz blaga z dvojno rabo, ki ga uporabljata vojska in mejna policija v Mjanmaru, ter omejitve izvoza opreme za nadzor komunikacij.

¹ Uredba Sveta 2013/184/SZVP o omejevalnih ukrepih zaradi razmer v Mjanmaru/Burmi (UL L 111, 23.4.2013, str. 75).

² Uredba Sveta (EU) št. 401/2013 o omejevalnih ukrepih v zvezi z Mjanmarom/Burmo in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 194/2008 (UL L 121, 3.5.2013, str. 1).

³ Glej tudi vprašanje št. 2.

⁴ Ta dokument je bil zasnovan kot dokument z navodili, v katerem Komisija pojasnjuje svoje trenutno razumevanje številnih določb Uredbe. Njegov namen ni izčrpno obdelati vseh določb, prav tako ne ustvarja pravnih obveznosti. Komisija skrbi za uporabo prava Unije pod nadzorom Sodišča Evropske unije. V skladu s Pogodbama lahko le Sodišče Evropske unije daje pravno zavezujoče razlage aktov institucij Unije.

2. Kdo mora spoštovati določbe Uredbe?

Sankcije EU ustvarjajo pravne obveznosti za vse subjekte EU in za vse posle, ki se izvajajo v EU. Člen 10 Uredbe določa obseg te jurisdikcije⁵.

Sankcije EU naj bi imele učinke v tretjih državah zaradi pritiska na osebe s seznama. Vendar se ne uporabljajo ekstrateritorialno. Povedano drugače, ne ustvarjajo obveznosti za subjekte, ki niso subjekti EU, razen če se poslovanje vsaj delno izvaja znotraj EU.

3. Kaj zajemajo finančne sankcije?

Subjekti Unije morajo izpolniti obveznost glede zamrznitve vsega premoženja (sredstev in gospodarskih virov) oseb s seznama in tudi zagotoviti, da osebam s seznama ne dajo na razpolago nobenih sredstev ali gospodarskih virov (člen 4a Uredbe). Glej tudi vprašnji št. 4 in 5.

Načeloma poslovanje z osebo s seznama vključuje finančne transakcije. To bo verjetno pomenilo spremembo oblike sredstev osebe s seznama (na primer sprememba zneska ali lokacije sredstev), uporabo njenih gospodarskih virov ali dajanje na razpolago sredstev ali gospodarskih virov osebi s seznama, kar je z Uredbo vse prepovedano.

Pojmi „sredstva“, „gospodarski viri“, „zamrznitev sredstev“ in „zamrznitev gospodarskih virov“ so opredeljeni v členu 1 Uredbe.

4. Kaj pomeni zamrznitev premoženja?

Uredba določa, da morajo subjekti EU zamrzniti sredstva oseb s seznama. Z drugimi besedami, gospodarski subjekti EU ne smejo dovoliti ali sodelovati pri dejanjih, ki bi imela za posledico kakršno koli spremembo značilnosti sredstev, ki bi omogočila uporabo sredstev (s strani kogar koli). To na primer pomeni, da mora banka EU, pri kateri ima oseba s seznama odprte račune, preprečiti prenose, ki bi spremenili lokacijo zamrznjenih sredstev, in da mora državljan EU, ki ima delnice v investicijskem skladu v imenu osebe s seznama, preprečiti kakršne koli spremembe lastništva delnic.

Uredba določa tudi, da morajo subjekti EU zamrzniti gospodarske vire oseb s seznama. Povedano drugače, subjekti EU ne smejo dovoliti uporabe teh virov za pridobivanje sredstev, blaga ali storitev niti sodelovati pri tem. To načeloma na primer pomeni, da letališče v EU ne bi smelo dovoliti letov letala osebe s seznama in da nepremičninska agencija v EU, ki upravlja premoženje osebe s seznama, ne bi smela dovoliti, da se to odda v najem. Prepoved se ne nanaša na vire, ki so primerni samo za osebno uporabo ali porabo, kot sta električna energija ali hrana. V primeru dvoma glej tudi vprašanje št. 13.

Opozoriti je treba, da zamrznitev premoženja v nasprotju z zaplembo ne vpliva na lastništvo zadevnih sredstev ali gospodarskih virov.

⁵ Uredba se uporablja na ozemlju Unije, vključno z njenim zračnim prostorom; na katerem koli zrakoplovu ali plovilu, ki spada pod jurisdikcijo države članice; za katero koli osebo na ozemlju ali zunaj ozemlja Unije, ki ima državljanstvo države članice; za vse pravne osebe, subjekte ali organe, ki so registrirani ali ustanovljeni po pravu ene od držav članic; in za vse pravne osebe, subjekte ali organe v zvezi z vsemi posli, opravljenimi v celoti ali delno znotraj Unije.

5. Kaj pomeni prepoved dajanja na razpolago sredstev in gospodarskih virov?

Ta ukrep subjektom EU prepoveduje, da bi osebam s seznama neposredno ali posredno dajali na razpolago kakršna koli sredstva ali gospodarske vire, bodisi z darili, prodajo, blagovno menjavo ali na kakršen koli drug način, vključno z vračilom lastnih sredstev osebe s seznama.

Podjetje iz EU na primer načeloma ne sme prodajati ali dobavljati proizvodov ali storitev osebi s seznama, tudi ne v zameno za ustrezno plačilo; državljan EU ne sme delati za podjetje s seznama; in državljan tretje države z ozemlja države članice ne sme dajati donacij osebi s seznama.

6. Ali obstajajo dodatne obveznosti, ki jih morajo izpolnjevati subjekti EU?

(i) Nesodelovanje pri izogibanju (člen 4g Uredbe)

Subjektom EU je prepovedano zavestno in namerno sodelovanje pri dejavnostih, s katerimi se izogiba sankcijam. Take dejavnosti lahko na primer vključujejo upravljanje navideznega podjetja za subjekt s seznama ali izvajanje transakcij v EU po navodilih osebe s seznama.

(ii) Zagotavljanje informacij (člen 4e Uredbe)

Subjekti EU morajo pristojnemu nacionalnemu organu predložiti vse informacije, ki bi olajšale skladnost z Uredbo, te informacije posredovati tudi Komisiji in sodelovati s pristojnim nacionalnim organom pri morebitnih nadaljnjih ukrepih. Te informacije vključujejo podrobnosti o zamrznjenih računih (npr. imetnik računa, številka, vrednost zamrznjenih sredstev) in nakazilih na račune; poskuse strank ali drugih oseb, da bi se izognile upoštevanju Uredbe; lastništvo ali obvladovanje subjekta, ki ni na seznamu, s strani osebe s seznama; in vse druge podrobnosti, ki bi lahko bile koristne za pristojni nacionalni organ.

Nekatere države članice so določile posebne postopke poročanja. Dodatne podrobnosti lahko zagotovi pristojni nacionalni organ. Glej tudi vprašanje št. 13.

7. Kako se lahko subjekti EU seznanijo s tem, za koga veljajo te sankcije?

Imena in identifikacijski podatki oseb s seznama so navedeni v Prilogi IV k Uredbi, skupaj s konkretnimi razlogi za uvrstitev teh oseb na seznam. Svet Evropske unije je odgovoren za spreminjanje Priloge IV. To stori z izvedbenimi uredbami Sveta, ki so objavljene v Uradnem listu Evropske unije (UL)⁶. Imena in identifikacijski podatki oseb s seznama se odražajo tudi na zemljevidu sankcij EU⁷ in v podatkovni zbirki finančnih sankcij⁸, ki sta prosto dostopna na spletu.

⁶ <https://eur-lex.europa.eu/oj/direct-access.html>

⁷ <https://www.sanctionsmap.eu/>

⁸ <https://webgate.ec.europa.eu/europeaid/fsd/fsf>

V skladu s členom 4a(3) Uredbe so osebe s seznama fizične osebe iz oboroženih sil Mjanmara (Tatmadaw), policije Mjanmara in mejne policije, povezane z oboroženimi silami Mjanmara (Tatmadaw); druge fizične in pravne osebe, subjekti ali organi, ki sodelujejo pri dejanjih in politikah, na katere se nanaša režim sankcij. pravne osebe, subjekti ali organi, povezanimi z oboroženimi silami Mjanmara (Tatmadaw); ter druge fizične ali pravne osebe, subjekti ali organi, povezani z njimi.

8. Kaj pa subjekti, ki so v lasti ali pod nadzorom oseb s seznama? Ali sankcije veljajo tudi zanje?

Sankcije EU neposredno veljajo samo za osebe s seznama v Prilogi IV k Uredbi, zamrzniti pa je treba vsa sredstva in gospodarske vire, ki pripadajo, so v lasti, posesti ali pod nadzorom teh oseb s seznama. Zato morajo biti subjekti EU zelo pazljivi pri sodelovanju s subjektom, ki je v lasti ali pod nadzorom osebe s seznama.

Če je na primer subjekt X v lasti ali pod nadzorom osebe s seznama, se lahko domneva, da ta nadzor zajema vsa sredstva, ki so v nominalni lasti subjekta X. Zato morajo subjekti EU zamrzniti vsa sredstva in gospodarske vire subjekta X v skladu s členom 4a(1) Uredbe. Subjekt X lahko doseže odpravo zamrznitve nekaterih ali vseh svojih sredstev, tako da dokaže, da dejansko niso pod nadzorom osebe s seznama⁹.

Če je subjekt X v lasti ali pod nadzorom osebe s seznama, je subjektom iz EU prepovedano tudi subjektu X dajati na razpolago kakršna koli sredstva ali gospodarske vire. To bi se štelo, kot da jih dajejo posredno na razpolago osebi s seznama, in bi pomenilo kršitev člena 4a(2) Uredbe, razen če se lahko na podlagi posameznega primera z uporabo pristopa, ki temelji na tveganju, in ob upoštevanju vseh ustreznih okoliščin upravičeno ugotovi, da se ta sredstva ali gospodarski viri ne bodo uporabljali v korist osebe s seznama.

9. Kako je mogoče ugotoviti obstoj lastništva ali nadzora?

a) Lastništvo¹⁰

Če ima oseba s seznama več kot 50 % lastniških pravic v subjektu X ali večinski delež v subjektu X, se šteje, da ima oseba s seznama v lasti subjekt X.

b) Nadzor¹¹

Če je izpolnjeno katero od naslednjih meril (seznam ni izčrpen), se lahko šteje, da oseba s seznama nadzoruje subjekt X sama ali na podlagi sporazuma z drugim delničarjem ali drugo tretjo osebo, razen če je mogoče za vsak primer posebej ugotoviti nasprotno:

⁹ Mnenje Komisije z dne 19. junija 2020 o členu 2 Uredbe Sveta (EU) št. 269/2014 (C(2020) 4117 final): https://ec.europa.eu/info/files/200619-opinion-financial-sanctions_sl

¹⁰ Glej tudi najboljše prakse EU za učinkovito izvajanje omejevalnih ukrepov, 4. maj 2018 (8519/18), na voljo na spletnem naslovu <https://www.consilium.europa.eu/sl/policies/sanctions>.

¹¹ Glej prejšnjo opombo.

- (a) oseba s seznama ima pravico ali izvaja pooblastilo za imenovanje ali odpoklic večine članov upravnega, vodstvenega ali nadzornega organa subjekta X;
- (b) oseba s seznama je zgolj na podlagi uveljavljanja glasovalnih pravic imenovala večino članov upravnega, vodstvenega ali nadzornega organa subjekta X, ki izvršujejo svoje funkcije v zadevnem poslovnem letu in so jih izvrševali v preteklem poslovnem letu;
- (c) oseba s seznama sama nadzira, v skladu s sporazumom z drugimi delničarji ali družbeniki subjekta X, večino glasovalnih pravic delničarjev ali družbenikov subjekta X;
- (d) oseba s seznama ima pravico do izvajanja prevladujočega vpliva na subjekt X v skladu s sporazumom, sklenjenim s subjektom X, ali določbo v njegovem aktu o ustanovitvi ali statutu, kadar zakon, ki ureja subjekt X, dovoljuje, da se zanj uporablja tak sporazum ali določba;
- (e) oseba s seznama ima pooblastilo za uveljavljanje pravice do izvajanja prevladujočega vpliva iz točke (d) in ni imetnik te pravice¹²;
- (f) oseba s seznama ima pravico do uporabe vseh ali dela sredstev subjekta X;
- (g) oseba s seznama vodi poslovanje subjekta X na enotni osnovi in objavlja konsolidirane računovodske izkaze;
- (h) oseba s seznama solidarno deli odgovornost za finančne obveznosti subjekta X ali jamči zanje.

10. Ali obstajajo izjeme od finančnih sankcij?

Uredba vsebuje številne izjeme¹³ (odstopanja) od finančnih sankcij.

Odstopanja omogočajo sprostitev zamrznjenih sredstev ali gospodarskih virov in/ali dajanje sredstev ali gospodarskih virov na razpolago osebam s seznama. Za odstopanje je potrebno predhodno dovoljenje ustreznega pristojnega nacionalnega organa¹⁴, ki se lahko da le pod strogimi in posebnimi pogoji:

- **posebne potrebe:** če je sprostitev ali dajanje na razpolago sredstev ali gospodarskih virov potrebno za zadovoljevanje **osnovnih potreb** osebe s seznama in vzdrževanih družinskih članov fizičnih oseb, vključno s plačili za živila, najemnine ali hipoteke, zdravila in zdravstveno oskrbo, davke, zavarovalne premije in stroške za storitve javnih služb; za kritje **pravnih stroškov ali izrednih izdatkov**¹⁵ osebe s seznama; za zagotovitev **redne hrambe ali vzdrževanja** zamrznjenih sredstev ali gospodarskih virov; ali za **uradne namene**

¹² Vključno v obliki navideznih družb.

¹³ Izjeme od sankcij EU so običajno v obliki odstopanj ali izvetij. Odstopanja pomenijo, da se lahko omejeno (prepovedano) dejanje izvede šele po tem, ko pristojni nacionalni organ da dovoljenje zanj. Izvzetja pomenijo, da se omejitev ne uporablja, kadar namen ukrepa sovпада s področjem uporabe izvzetja; zato lahko osebe, za katere velja izvzetje, brez odlašanja izvedejo zadevno dejanje.

¹⁴ Zadevna država članica mora obvestiti druge države članice in Komisijo o vseh odobritvah v roku štirih tednov.

¹⁵ Pristojni nacionalni organi po posamičnih primerih odločajo, kateri izdatki se lahko štejejo za „izredne“.

diplomatske ali konzularne misije ali mednarodne organizacije, ki ima imuniteto v skladu z mednarodnim pravom (člen 4b Uredbe);

- **humanitarna pomoč:** če je sprostitev ali dajanje na razpolago sredstev ali gospodarskih virov potrebno za zagotavljanje humanitarne pomoči, kot je zagotavljanje ali omogočanje zagotavljanja pomoči, vključno z zdravili, hrano ali prevozom humanitarnih delavcev in s tem povezano pomočjo, ali za evakuacije iz Mjanmara/Burme (člen 4da Uredbe; glej tudi vprašanje št. 11);
- **odločbe:** če je sprostitev sredstev ali gospodarskih virov določena z nekaterimi vrstami arbitražnih, sodnih ali upravnih odločb, izdanih pred ali v določenih primerih po naložitvi sankcij, samo če odločba ni v korist osebe s seznama in priznanje odločbe ni v nasprotju z javnim redom zadevne države članice (člen 4c Uredbe);
- **predhodne pogodbe:** če plačilo zapade na podlagi sklenjene pogodbe ali sporazuma ali obveznosti, ki je nastala pred datumom, na katerega je bila oseba s seznama vključena v Prilogo IV, pod pogojem, da bodo sredstva ali gospodarski viri uporabljeni za plačilo s strani osebe s seznama in da plačilo ni v korist osebe s seznama (člen 4d Uredbe).

Morebitni prosilci lahko pri svojem pristojnem nacionalnem organu zaprosijo za napotke za določitev dokumentov in postopkov, potrebnih za pridobitev dovoljenja.

Poleg tega člen 4d(3) in (4) Uredbe omogoča knjiženje zneskov v dobro na zamrznjenih računih ter prištevanje obresti in drugih prejemkov, zapadlih plačil po pogodbah ali obveznostih, ki so bile sklenjene pred datumom, na katerega je bila oseba s seznama vključena v Prilogo IV, in zapadlih plačil v skladu z nekaterimi vrstami odločb (arbitražnih, sodnih ali upravnih), izdanih ali izvršljivih v državi članici, če se zamrznejo tudi vsi taki dodani zneski. To je izjema od prepovedi dajanja sredstev in gospodarskih virov na razpolago osebam s seznama, ki ne zahteva predhodne odobritve pristojnega nacionalnega organa. Gospodarski subjekti EU morajo kljub temu obvestiti ustrezní pristojni organ o vsaki transakciji iz člena 4d(3) in ravnati v skladu s členom 4e Uredbe. Glej tudi vprašanje št. 6.

11. Kaj pomeni odstopanje za humanitarne namene?

Sankcije EU naj ne bi ovirale zagotavljanja humanitarne pomoči. Namen odstopanja za humanitarne namene iz člena 4da Uredbe je odpraviti in čim bolj zmanjšati morebitne ovire za zagotavljanje humanitarne pomoči. Omogoča, da se sredstva in gospodarski viri sprostijo ali dajo na voljo osebam s seznama, če so ta sredstva ali viri potrebni izključno za humanitarne namene, kot so zagotavljanje ali omogočanje zagotavljanja pomoči, vključno z zdravili, hrano ali prevozom humanitarnih delavcev in s tem povezano pomočjo, ali za evakuacije iz Mjanmara/Burme. Za to je potrebno predhodno dovoljenje pristojnega nacionalnega organa.

V skladu z mednarodnim humanitarnim pravom, členom 214(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije ter humanitarnimi načeli človečnosti, nepristranskosti, neodvisnosti in nevtralnosti je treba humanitarno pomoč zagotavljati brez diskriminacije. Določitev, da je nekdo posameznik v stiski, je treba opraviti na podlagi teh načel. Ko se to določi, ni potrebno preverjanje končnega upravičenca, ki je posameznik v stiski.

12. Kaj se zgodi, če subjekti EU ne upoštevajo Uredbe?

Člen 8 Uredbe od držav članic zahteva, da določijo kazni, ki se uporabljajo, in zagotovijo njihovo izvrševanje. Te kazni, ki morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne, se običajno nanašajo na področja kazenskega prava in/ali upravnega prava.

13. Kje lahko subjekti EU dobijo več informacij?

Sankcije EU morajo izvajati države članice, ki so odgovorne tudi za preverjanje njihove uporabe. Evropska komisija podpira in zagotavlja enotno izvajanje sankcij po vsej EU in spremlja njihovo izvrševanje v državah članicah.

Seznam pristojnih nacionalnih organov in njihovi kontaktni podatki, skupaj s kontaktnimi podatki Evropske komisije, so na voljo v Prilogi II k Uredbi.